

De vergeten compagnie van de "Brigade Piron" *The Belgian Field Engineers Coy*

Dit artikel is aan de hand van een niet gepubliceerd manuscript gemaakt tussen 2004 en 2010. Het manuscript is geschreven aan de hand van velddagboeken, archieven en interviews van oud-gedienden, door de auteur, Kris Michiels. Alle foto's in dit artikel geboren tot de collectie van de auteur.

Vorming van een Belgische landmacht in Groot-Brittannië

Het slecht uitgeruste Belgische leger was in mei 1940 geen partij voor de Duitse militaire overmacht en legde dan ook na een 18-daagse veldtocht op 28 mei 1940 de wapens neer. Ongeveer 6600 Belgische militairen sneuvelden. Het Belgische leger ging in krijgsgevangenschap en slechts weinigen konden mee ontsnappen via Duinkerken of Calais naar Engeland, waar de Britse overheid een kamp in Tenby (Zuid Wales) ter beschikking stelde in de oude Belgische Luitenant-generaal Van Strydonck de Burkel instond voor de opstart van een Belgische eenheid.

De oprichting van die nieuwe "Belgische landmacht" vanaf de zomer van 1940 ging niet gemakkelijk. Vooral het vinden van manschappen was een probleem. Zo had de Belgische regering die zich bij de overgave in juni 1940 van het Franse leger nog in Frankrijk bevond het niet opportuun geacht om de 125000 Belgische rekruten die op dat moment in Frankrijk verbleven, te laten overbrengen naar Groot-Brittannië, een fout die de Polen niet maakten.

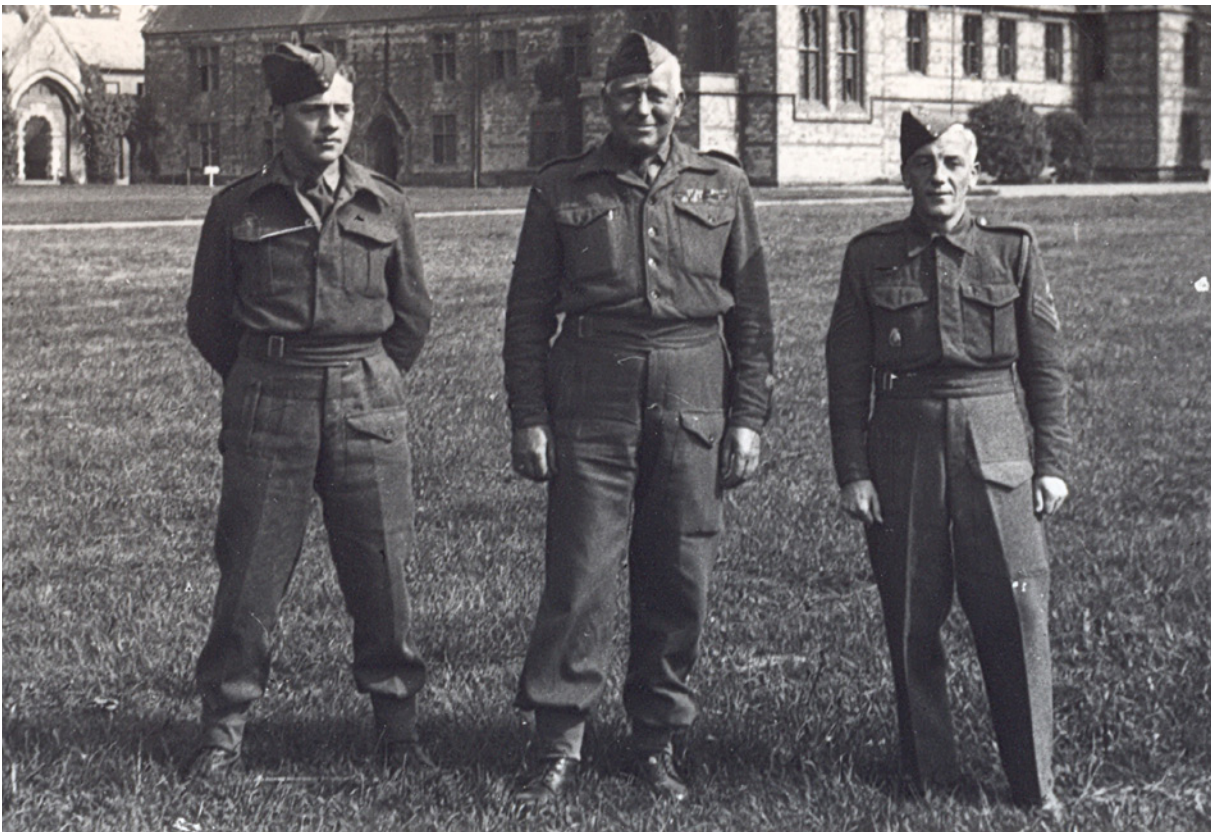
De overhandiging van het vaandel aan het 1ste Bataljon Fuseliers in 1941.

De militair attaché te Londen majoor Charles Cumont kreeg in het najaar van 1940 te Tenby het bevel over het 1ste Bataljon Fuseliers dat gevormd werd met Belgische dienstplichtigen en oorlogsvrijwilligers die onder andere opgeroepen waren uit landen niet bezet door het Derde Rijk en zijn bondgenoten. Uit bezet België vluchtten verschillende mannen om via Spanje of Portugal de Belgische strijdkrachten in de UK te vervolgen. Naarmate er meer en meer vrijwilligers toestroomden kon men uiteindelijk begin 1943 een groepering – *First Belgian Group* – vormen met Luitenant-kolonel Piron als chef.

In 1943 werd ook een overeenkomst getekend tussen de Franse en Belgische overheid. Hierdoor le Belgen, die al dan niet vrijwillig dienen bij het Vreemdelingen Legioen, overstappen naar de Belgian forces in de VK. Deze "legionairs", waarvan de meeste getekend zijn door hun ervaringen in Noord-Afrika en de harde levensomstandigheden die eigen zijn aan het legionairs leven, zijn meestal ruw en moeilijk in omgang. Deze fronttranten vormden echter wel de hoekstenen van de infanteriepelotons aan het front en de jonge pelotonchefs stelden hun ervaring bijzonder op prijs.

Oprichting van de genie compagnie

De geniecompagnie werd in het najaar van 1943 als laatste eenheid van de Belgische groepering opgericht met de kapitein Smekens als commandant. Hij had als chef van een geniecompagnie aan de 18-daagse veldtocht deelgenomen, weigerde de capitulatie van het Belgische leger te aanvaarden en was met een deel van zijn eenheid via Duinkerken naar Engeland getrokken; hij werd een van de grondleggers van de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië. Maar de meeste rekruten waren dienstplichtigen opgeroepen in de zomer van 1943. Een basisopleiding van zeven

In het midden: Adjudant Vissers.

weken – een moderne opleiding naar Britse normen met enige Belgische invloeden en tradities – werd gegeven in Walton Hall. Een van de hoofd-instructeurs is Adjudant Vissers, een oudgediende uit de eerste wereldoorlog en nagenoeg elke oudgediende die zijn opleiding in Engeland kreeg herinnert zich het typische Brusselse accent van de adjudant. De eigenlijke genieopleiding begon op 7 oktober. De eerste fase van de genieopleiding werd hoofdzakelijk gegeven door Luitenant Lefèvre, en de onderofficieren Harboort, Loos en Leunis.

Organisatie

De kleine genie compagnie bestond naast de stafsectie uit slechts één peloton sappeurs met 4 secties van 12 manschappen. Verder was er een MT (motor transport)- sectie voor het voertuigenpark een sectie TS voor de radioverbindingen, een keuken sectie en een QM (bevoorradingsdienst) voor de verdeling van uniformen en uitrustingsstukken.

De eerste en tweede sectie sappeurs bestonden om praktische redenen voornamelijk uit

Nederlandstaligen. De derde en vierde sectie uit Franstalige manschappen.

De chefs

Volgens alle veteranen die ik in de periode 2003-2010 nog heb kunnen interviewen was Kapitein Smekens een militair – gevormd in de Koninklijke Militaire School,

Polytechnische afdeling – die de discipline hoog in het vaandel droeg en waarvoor de meeste manschappen zelfs bang waren. Zijn adjunct Luitenant Lefèvre was dan meer een vader figuur. Hij startte zijn militaire loopbaan als

Kapt Smekens

dienstplichtige in 1938; als gewezen sergeant die in Engeland een versnelde opleiding tot officier had gekregen stond hij dicht bij de troep.

Verdere opleiding

Vooraleer de eenheid naar een Brits Engineers (Genie) opleidingskamp te sturen, werd onder-richting gegeven in het leggen van bruggen in omstandigheidsmaterialen, alsook het leren leggen van verschillende knopen.

Oudstrijder Gilbert De Vlieger († 2013) getuigt: *"Vooraleer op weekend te mogen vertrekken, moesten we bij de Adjudant op het bureau komen. Hij had daar een bord met daarop 10 verschillende knopen. En ik moet zeggen, niet iedereen kon even vlot de knopen aanleren. Van de tien knopen moesten we er vijf juist kunnen leggen voordat we met verlof mochten vertrekken. Lukte dit niet kregen we te horen nog een beetje te oefenen in het weekend! Met andere woorden: vaarwel weekend!"*

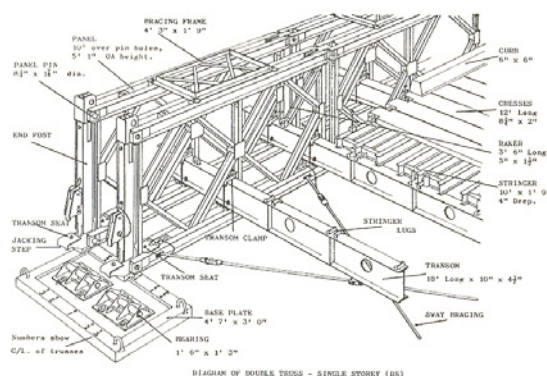
Als de mannen dan al buiten geraakten, liep het ook niet altijd zoals ze zouden willen. *"In Walton hall waren drie pubs. Toen we bij het eerste café aankwamen, hing er een bordje op de deur: Sorry, No beer. We gingen verder. Bij de tweede pub hing ook zo een bordje! Verdorie, hetzelfde: Sorry, No beer. Toen we bij de derde pub kwamen, lasen we vol verbijs-tering: Sorry, No Belgians. Wat bleek nu...? De dag voordien hadden enkele Belgische collega's het er een beetje te bont gemaakt..."*

De 1ste en 2de sectie (onvolledig) te Preston, twee van hen zullen de oorlog niet overleven.

In januari 44 vertrok de "First Field Engineer Coy" naar het kamp "Fulwood Barracks" te Preston voor **bijkomende opleiding.**

Het grootste deel van de genieopleiding werd aan het bouwen van Bailey bruggen besteed.

Gilbert De Vlieger: *"We hadden een zeer intensieve training gekregen in het bouwen van Bailey bruggen. Na een tijdje liepen we zelfs met de panelen die ongeveer 240 kg zwaar waren! Iedereen had zijn job en wist uiteindelijk perfect wat hij moest doen."*

In mei 1944 volgde een opleidingsperiode in Weymouth. Deze keer werd getraind op de bouw van de "Bailey pontoon bridge" (brug op pontons).

Tijdens deze periode slaagde de geniecompagnie erin een vlottende brug te bouwen van 257 voet (78,40 m lang).

Normandië

Onverwacht komt op 29 juli 1944 het bevel zich klaar te houden en in te schepen.

Een zeer hectische periode begon nu. Op 3 augustus 1944 verliet de geniecompagnie het kantonement. De troep was niet op de hoogte van de bestemming maar voelde wel aan dat het richting Frankrijk zou gaan. De meeste jongens waren dan ook enorm opgewonden. Sommigen waren toch ook bang voor wat er ging komen.

Gilbert De Vlieger: *"Ik had er mij al bij neergelegd dat we in het beste geval nog enkel aan een bevrijdingsoptocht in België zouden mogen deelnemen! De Engelsen,, Amerikanen en Canadezen waren al twee maanden eerder geland in Normandië. Wat moesten ze aanvragen met 2200 Belgen? Maar toen er een witte ster op onze wagen werd geschilderd, kregen we vermoedens dat we toch wel eens konden ingezet worden. We waren er pas heel zeker van op het moment dat we onze persoonlijke spullen mochten opsturen naar onze verblijfplaats in Engeland."*

Op 5 augustus ging de compagnie aan boord van het transportschip Finley, om in de avond van 6 augustus samen met andere schepen koers te zetten naar Normandië. De genie ontschepte in de kunstmatige haven van Arromanches op 8 augustus om 07u30 en nam op 9 augustus een bivak in een verzamelzone te Plumetot. De Belgische Groepering, kwam onder het bevel van het 6th Airborne Division die sinds 6 juni onafgebroken aan het front stond.

De compagnie lag op 15 km van het front en de mannen waren sterk onder de indruk van het landschap en de omgeving. In afwachting van inzet werd grondig aan onderhoud gedaan: reinigen van wapens, ontvetten van de Mills- handgranaten grondige controle van de voertuigen om mogelijke pannes te voorkomen.

Naar het front

Van 11 tot 16 augustus 1944 werd de compagnie in Amfreville geïnstalleerd (vlakbij de staf van de groepering) en vooral belast met het herstellen van wegen die sinds 6 juni 1944 overbelast waren.

Gaston Van Brabant: *"We lagen in smalle loopgraven, die eerder werden gegraven door de Britse glijder troops. Ze hielden deze stellingen al twee maand bezet toen we ze aflostten. Deze slittrenches werden afgedekt met wrakstukken van zweefvliegers die gebruikt waren om hen op Franse bodem te brengen.*

Op een nacht hoorde ik geritsel. Ik trok voorzichtig het stuk van de zweefvlieger opzij en zag een groep Duitsers voorbijtrekken. Voorzichtig trok ik het stuk van de zweefvlieger terug over mijn tranché en hield mij koest. Reageren zou zelfmoord geweest zijn!"

Maar niet alleen Duitsers leken de vijand te zijn. De muggen bleken in het sompige terrein vlakbij de Orne een ware nachtmerrie. De manschappen waren bijna onherkenbaar door de talloze beten in het aangezicht.

Operatie 'Paddle'

Op 17 augustus 1944 nam de groepering deel aan de operatie 'Paddle' van de 6th Airborne. De genie moest steun verlenen aan het pantserskadron bij de aanval richting Franceville, het objectief van die dag. De opmars op de weg naar de bunker "Moulin du Buisson" werd voortdurend gestopt wegens kraters, en dan moesten de genisten van de 1ste, 2de en 3de secties optrekken om de weg – die tevens gemijnd was – berijdbaar te maken. Het eerste slachtoffer bij de genie was Korporaal De Queker.

Op 20 en 21 augustus 1944 bouwt de compagnie, op het bevel van de Britse "6th airlanding brigade", een geïmproviseerde brug over de rivier Dive. Dit, volgens het velddagboek, met de coördinaten 173.128.

De vergeten compagnie van de "Brigade Piron" The Belgian Field Engineers Coy

Gilbert De Vlieger: "Onze sectie was volop bezig met de ontmijning van een doorgang toen ineens drie Duitsers opdaagden. Ze droegen een witte doek met zich mee en kwamen recht op ons af. Ineens lieten ze hun doek zakken. Het bleek een list te zijn. Door hun doek te laten zakken, wisten de andere Duitsers die zich verstopt hadden waar we ons juist bevonden. Meteen kregen we een lading van mortiervuur over ons heen. Haens, Lauwereyns en De Queker, waren op dat moment aan het ontmijnen. De Queker was net een "S-mine" aan het neutraliseren. Er moet een mortier vlakbij gevallen zijn en door het ontploffen van de mortieren liet de korporaal zich bovenop de mijn vallen die hij aan het neutraliseren was."

Terwijl de 1ste, 2de en 3de sectie volop de vorderingen steunden van het 1ste peloton pantsers gaf de 4de sectie – met Sergeant Gilbert als chef – steun aan het 2de peloton autopantsers op de weg van Sallenelles naar Franceville. Gilbert raakte gewond aan het aangezicht en aan de borst bij het ontmijnen van een Teller mine model 42. Op het zelfde ogenblik (rond 16.30 u) begonnen de Duitsers zich terug te trekken uit de bunker richting van Franceville. Ook het voertuig van Adjudant Harboort, op weg naar de 4de sectie, kwam onder vuur te liggen. Instinctmatig zocht de adjudant dekking in de grasberm maar liep op een anti-persoonsmijn. Zijn chauffeur, Achiel

Adjudant Harboort

Cardoen, met behulp van een ter hulp gesnelde brancardier haalde zijn chef uit de grasberm en bracht hem naar de eerste hulppost. Harboort werd nog overgebracht naar een hospitaal in Groot-Brittannië maar overleed op 22 augustus 1944 aan zijn verwondingen.

Pont Audemer, rue Sadi-Carnot. De baileybrug gebouwd door de genie.

Ook op 22 augustus schreef Antoine Verbruggen het volgende in zijn dagboek:

"Prachtig weer! Vandaag vertrokken we om 11 uur en legden een afstand af van 25 km. We kwamen aan in Houlgate, waar we mochten rekenen op een met niets te vergelijken ontvangst van de bevolking. Ik hielp met het kaalscheren van een vrouw die met de Duitsers meeliep."

Archief noch getuigenissen bevestigen deze feiten. We mogen dus aannemen dat dit een alleenstaand feit was.

Tijdens de rest van de campagne de Normandië-campagne werd de compagnie vooral ingezet om de vooruitgang van de Belgische groepering en de Britse 6th *airlanding brigade* te verzekeren. Ontmijnen het vullen van kraters, het maken van vloten en het maken van passerelen zijn hun voornaamste taken. Op 29 augustus werden in de voormiddag verschillende werken uitgevoerd aan de fundering van de brug in Pont-Audemer.

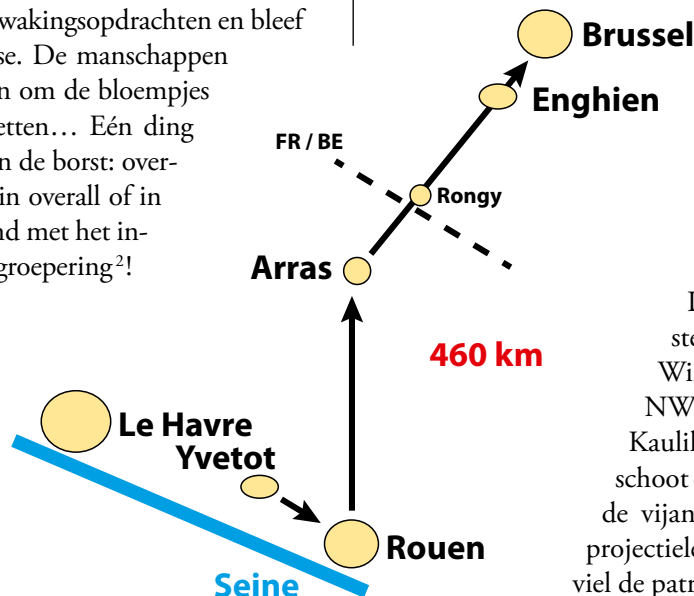
De genisten slaagden erin om tegen 19u00 de Baileybrug T.S 90 ft klasse 40¹ operationeel te hebben en open te stellen voor verkeer. Ze kreeg de naam "Jay bridge".

België

Op 2 september om 02u00 kwam het bevel om naar Arras op te rukken met een tegenbevel rond 11u15 richting België te rijden. De mannen konden het bijna niet geloven, iedereen was dolgelukkig. De meesten waren reeds meer dan vier jaar gescheiden van hun familie of geliefde. Het werd een dolle rit en kort na de middag van 04 september vertrok de compagnie uit Enghien naar Brussel. De groepering reed samen met een Brits Tankeskadron van de Guards via de Anderlechtpoort Brussel binnen rond 17u20. Overal stonden de mensen langs de kant om hun bevrijders te verwelkomen.

Maar wanneer bleek dat het Belgen waren in Brits uniform werd de menigte bijna hysterisch. Overal werden de soldaten als helden ontvangen. De doodvermoeide manschappen konden bijna niet geloven wat er gebeurd was. Enkele dagen voordien waren ze nog verwickeld in de strijd op het Normandische front en nu waren ze al in Brussel. De Belgische Groepering ingekwartierd in de oude kazernes te Brussel kreeg vooral bewakingsopdrachten en bleef enkele dagen ter plaatse. De manschappen maakten er gebruik van om de bloempjes eens goed buiten te zetten... Eén ding stootte hen echter tegen de borst: overal liepen weerstanders in overall of in burger met een armband met het insigne van de Belgische groepering²!

Op 11 september 1944 diende plotseling verder te worden opgerukt. Enkele manschappen ontbraken op het ochtendappel, maar de

meesten vervoegden hun eenheid enkele uren later. De compagnie genie verlaat Brussel om 09u50 richting Leuven en Diest. En via Beringen (Nederlands bruggenhoofd op het Albert kanaal) werd rond 14u00 Leopoldsburg bereikt. De compagnie voerde opruimingswerken uit in Hechtel.

1ste sergeant de Backer

Er werd ook wat personeel herschikt en zelfs een degradatie doorgevoerd: zo gaat 1Sgt De Backer (ex-legionair) van de 4de sectie over naar de 1ste sectie en met de rang van korporaal. Op 14 september bouwde de 2de sectie een omstandigheidsbrug over "de kleine hoofdgracht" in Schoor (te Balen). De overige secties kregen ontmijningsopdrachten of voerden herstellingswerken uit aan wegen.

Op 21 september 1944 vergezelden Luitenant Lefèvre en Sappeur Eeckman een Brits peloton van de 2de K.S.L.I (*King's Staffordshire Yeomanry Light*

Infantry) op een versterkte patrouille.

Lefèvre kreeg de opdracht een geschikte plaats te zoeken om de brug te bouwen. De patrouille startte voor de brug ten noordwesten van Loosen, bij het oversteken van het Zuid-Willemskanaal op 2 km NW voor de brug van Kaulille. Eigen artillerie beschoot de bossen die bezet door de vijand met 220 25-ponder projectielen. Maar rond 18u20 viel de patrouille onder vijandelijk

¹ TS 90 ft Klasse 40: Triple Simple 90 voet lengte met een capaciteit van 40 ton. Triple simple duidt op de constructie van de brug. De brug bestaat uit een enkelvoudig verdiep met de panelen aan weerszijde de in drievoud geplaatst zijn.

² Kolonel Piron is hier woedend over en geeft opdracht een nieuw insigne te ontwerpen. Het nieuwe insigne in de vorm van een schild wordt eind december 1944 uitgereikt.

vuur te liggen. Balans bij de Britten bij terugkeer: één dode, één gewonde en vijf vermisten.

Van Leopoldsburg vertrok de compagnie naar Goolder (bij Bocholt) op ongeveer 6 km van de Nederlandse grens. **Qu**strijder Verbruggen noteerde in zijn dagboekje volgend incident: *"We vertrekken deze avond om 19u00, maar we maken een vergissing en zo steken we per ongeluk de Duitse linie over. Helaas moeten we het verlies vaststellen van negen vrachtwagens 3 ton. We arriveren om 22u30 op onze bestemming, waar de Duitsers onlangs vertrokken zijn."*

Het 8ste Britse Corps had een brug nodig over de Zuid Willemsvaart en in de morgen van 24 september kreeg luitenant Lefèvre de opdracht het kanaal te Bree te verkennen. Lefèvre schreef later in zijn dagboek hierover: *"De 22ste september 1944 heb ik door middel van een verkenningsstocht de vernielde bruggen van Bocholt en van Bree over het kanaal Maastricht – 's Hertogenbosch geïnspecteerd. In mijn rapport stelde ik voor te Bree de constructie aan te vatten van een Bailey T.S. brug – klasse 40 tot 110 voet lang. Dat zou ongeveer 40 ton materiaal vergen. De klasse 40-brug kan het gewicht van zware pantserwagens dragen, zonder dat ze op laadwagens geplaatst zijn. De pantserwagens mogen er dus gewoonweg over rijden. Te Bree was de situatie om te bouwen veel gunstiger. De brug van weg nr. 19 was in 1940 vernietigd en tijdens de bezetting vervangen door een voorlopige brug. De brug steunde aan de kant van Bree op een houten pijler en was nog ondersteund door palen die geslagen werden in de bedding van het kanaal."*

Het bouwen van de brug start in de avond van 24 september en het regent pijpenstelen. gezien de omvang van de brug krijgt Belgische compagnie de steun van een Brits genie peloton. Het is nu 21.35 uur. We zijn goed gevorderd. Ik heb de zekerheid dat de timing gerespecteerd zal blijven. Ik besluit de werken te stoppen, zodat ik het werpen van de brug gedurende de nacht voorkom omdat dit erg delicaat De 25ste september beginnen de werken opnieuw om 06.05 uur. Het weer is beter. Het is nog wat fris maar het regent niet meer. Het werpen van de brug gebeurt zonder moeilijkheden. Deze brug zal duizenden voertuigen veilig naar de overzijde dragen."

Samen met Britse eenheden stak de Belgische groepering de Nederlandse grens over. Het moreel in

de Belgische groepering had een flinke deuk gekregen vanaf 11 september.

Terug afscheid nemen van familie vrienden en geliefden die ze jaren hebben gemist tijdens hun verblijf in UK was een zware dobber.

Nederland (25 september – 17 november)

Vanaf 25 september moest de Groepering een veel te grote sector aan het kanaal van Wessem bezetten. De bewegingsoorlog was stilgevallen mede door het debacle van Arnhem. (Operatie Market Garden).

De Belgen moesten zich nu ingraven achter het kanaal van Wessem ter hoogte van Hunsel Ittervoort en Thorn.

Op 1 oktober installeerde de geniecompagnie zich in Ophoven.

Op 2 oktober moest het 1ste peloton eskadron pantserwagens de hoeve van Ruthen waar een overzetplaats ligt verkennen met de 3de genie sectie in versterking. De overzetplaats werd gebruikt door de Duitsers bij hun nachtelijke verkenningen. Wanneer de mannen om 10u05 de hoeve te voet wilden verkennen vallen zij onder vuur. Het 4de peloton pantserwagens werd meteen in versterking gestuurd.

Er vielen 3 zwaar en 3 licht gewonden. Korporaal Semal, een ex-legionair, die de leiding had over de genie sectie sneuvelde en werd door de Duitsers begraven. **Qu**

Korporaal Semal

Bij de aanval van de 2de Cie gemotoriseerde infanterie om het dorp Wessem in te nemen vormden de 1ste en 2de genie sectie drie mine-clearing detachementen onder bevel van onderluitenant Bastogne. De Duitsers bieden zwaar weerstand en de Belgen raakten slechts tot op 150 meter van het dorp en moesten de aanval afblazen. Door het achterblijven

van de Amerikaanse "belofde" steun (tanks) bleef de 4de sectie in reserve te Thorn.

Tot tweemaal toe werd die dag het kantonement van de compagnie gebombardeerd door mortiervuur en 88 mm geschut. 1ste Sergeant majoor Sanglier van de staf raakte zwaar gewond. Korporaal Pycke, eveneens van de staf, raakte licht gekwetst, maar chauffeur Verbruggen was er vrij erg aan toe. De vernietiging van de aanhangwagens is vermeden door de koelbloedigheid van Luitenant De Greef. Antoine Verbruggen vermeldde in zijn dagboekje: *"Deze morgen vertrokken de 1ste en 2de sectie van mijn compagnie samen met de 2de compagnie infanterie en de 4de sectie om mijnen te detecteren. De 3de sectie gaat op zoek naar Korporaal Semal die verloren liep in de Duitse linies. We werden verraden, want we werden onder vuur genomen. Jammer genoeg word ik geraakt door vier shrapnels in de kuiten en mijn linkerbeen. Ik moet mezelf behelpen want we liggen allemaal onder vuur. Ik kan niet meer doen dan afwachten onder het vreselijk lijden. De sergeant die bij me is, heeft twee shrapnels in zijn buik en heeft niet veel kans om te overleven. We worden uiteindelijk naar het hospitaal van Diest vervoerd".* De ganse maand oktober voerde de genie wegen- werken uit en plaatste de nood- zakelijke booby- traps voor de infanteriestellingen.

Op 8 oktober werd de compagnie verplaatst naar Kessenich.

Op 23 oktober gebeurde er een tragisch ongeval. 1ste Sergeant Linssen, de QM van de Compagnie probeerde een steelhandgranaat model 1924 of PH 39 onschadelijk te maken, maar deze ontplofte. Linssen was op slag dood en sappeurs Yernaux en Speltinex werden gewond.

Gilbert De Vlieger: *"Linssen, die QM was, was naar het schooltje gaan eten waar onze veldkeuken was ingericht. Na het eten keerde hij terug naar de boerderij waar hij het QM magazijntje had geïnstalleerd. Toen hij arriveerde op de boerderij zag hij daar 2 kinderen spelen. Eén van de jongetjes, die op de boerderij*

1ste Sgt Linssen

woonde, had een handgranaat in de hand. Het ventje trekt onderaan, niet wetende wat hij doet, het koordje uit de Duitse granaat. Linssen, die op dat moment arriveert, ziet dit en heeft de granaat vliegensvlug van de kleine afgenomen. Hij draaide zich om Hij heeft het ventje zijn leven gered. 't Was een held!"

De compagnie was de hele tijd belast met het herstellen van de in modderpoelen herschapen wegen, met ontminnen en plaatsen van boobytraps. Ook werd ze nog in twee acties betrokken:

Op 11 november steunden de 3de en 4de sectie onder bevel van onderluitenant Deffense en: 1ste Sergeant Gilbert een nachtaanval van een aanvalspeloton van de 2de compagnie onder bevel van onderluitenant Rogge op een vijandelijke stelling aan Kanaal van Wessem. Het geniedetachment moest de vijandelijke pontons vernietigen. Bij het terugkomen van de raid raakte sappeur Kinet door een mortierprojectiel lichtgewond aan een hand. Bij deze aanval sneuvelde zes infanteristen waaronder Rogge. De compagnie nam op 14 november ook deel aan de steun van de Britse 51ste en 53ste Divisies bij hun offensief naar Venlo. De genisten moesten de beide oevers van het kanaal van Wessem verder ontminnen en de volgwegen afbakenen.

Op 17 november werd de Belgische groepering eindelijk afgelost Het regende de hele dag onophoudelijk en het was koud. Gilbert de Vlieger: *"Ik lag wat te rusten toen ze mij kwamen wekken: "Stropke, Stropke. We moeten verder." Niemand wist naar waar. Nog half in slaap maar met grote schrik sprong ik in de vrachtwagen volledig verkleumd met dezelfde natte kleren als de dag daarvoor. Ik weet nog goed dat ik bij mezelf dacht als we die richting uitrijden, rijden we naar het front. Gelukkig reden we de ander kant op."*

Reorganisatie in België en de bezetting van Duitsland

Na een tussenstop in Leuven trok de compagnie op 16 december 1944 verder naar Duinkerken voor ontminningsopdrachten. De Groepering werd ontbonden begin 1945 en omgevormd tot een Infanteriebrigade Brits type. De geniecompagnie behoorde niet meer tot de brigade en vormde de kern voor de vorming van het 1ste leger geniebataljon. Hetzelfde lot onderging ook

De vergeten compagnie van de "Brigade Piron" The Belgian Field Engineers Coy

de artilleriebatterij en het eskadron pantservoertuigen. Tijdens de reorganisatie begin 1945 werden nieuwe rekruten bij de Genie gevoegd. De eerste versterkingen waren beroepsmilitairen die de 18 daagse veldtocht onder Kapitein Smekens hadden meegemaakt en in krijgsgevangenschap waren gegaan. Deze anciens uit 1940 keken nogal neer op de jongens uit Engeland wat spanningen met zich meebracht. Ongeveer 140 vrijwilligers vervoegden de eenheid.

De lijkist van Jaak Arnaudt wordt overgebracht naar Oostende voor de begrafenis.

Op 16 maart kreeg de compagnie met Luitenant Lefèvre als chef – het bevel om Duinbergen te verlaten richting Bergen op Zoom. De nieuwelingen probeerden steeds in de gunst te komen van de anciens uit Engeland die eigenlijk niet veel zin hebben om met hen om te gaan. Op 18 maart nam de compagnie haar kantonnement in Bergen op Zoom. Het kabinet besliste eveneens op 18 maart dat het pas gevormde geniebataljon voortaan de naam "YZER" zal dragen. Vanaf 1 april startte het ontmijningswerk terug. "Hele mijnevelden vol!!!" noteerde Gilbert De Vlieger.

Belgische genisten ontmijnen in Bergen op Zoom.

Op 6 april noteerde de compagnie een laatste slachtoffer van ontmijningsweken: soldaat Arnaudt Jaak van de 4de sectie.

Gilbert De Vlieger was getuige van de ontploffing: "Eigenlijk is een tellermijn ontmantelen heel simpel. Je draait de ontsteker er af en de job is geklaard. De Duitsers durfden de mijnen wel eens boobytrappen, daarom trokken we ze er uit met een koord. Jaak had een mijn gevonden met een plankje erop. Zo iets hadden we nog niet gezien. Ik zei hem blijf er af dan kan ik ondertussen inlichtingen gaan inwinnen. Wat er gebeurd is, weet ik niet. Ik draaide mij om en de mijn is ontploft. Ze was geboobytrapt. Jaak zijn kenteken heb ik jaren bij mij gehouden. Toen ik op een dag zijn zuster tegenkwam, heb ik haar het kenteken mee naar huis gegeven."

Vanaf 16 april nam de genie deel aan de bezetting van Duitsland. De 1ste compagnie, met als eretitel 'Bevrijding' had het stadje Ulem (10 km oost van de Rijn als kantonnement. Onder bevel van de Britten werden voornamelijk wegenwerken en herstelling van bruggen uitgevoerd. Het einde van de oorlog op 8 mei bevonden de anciens uit Engeland zich nog altijd in Duitsland.

Gilbert De Vlieger was onderofficier van de dag op 8 mei 1945: "Ik moest controleren of iedereen aanwezig was in zijn kamer. We noemden dat ook het appel afnemen. Natuurlijk was dit het geval niet. De oorlog was voorbij! Ze zaten allemaal in de kantine de vrede te vieren. De oorlog was eindelijk gedaan voor ons. We hadden op de koop toe nog geluk ook.

De vrachtwagen met Belgisch bier was die dag gearriveerd. De volgende ochtend was ik verantwoordelijk

Demob 13 augustus 1945, zittend midden in de groep sapper Bob Verhagen, vader van Kol. B.D. John Verhagen.

voor het regelen van het verkeer bij onze werken. Ik zat daar in de kant met een houten kop van het vele bier dat ik de nacht daarvoor had gedronken.

Om het verkeer te regelen had ik een bordje op een staak. Aan de ene kant stond GO en op de achterzijde STOP. Eigenlijk was ik maar wat aan het draaien met dat bordje. Luitenant Lefèvre had dit opgemerkt en kwam mij vragen: "Stropke, ik ben van Gent moet je weten, wat ben je nu eigenlijk aan het doen?" Ik antwoordde hem: "Awel, zie luitenant. Het verkeer regelen!" Ik draaide het bordje verschillende keren vlug om. Stop! Go! En ik maar draaien, de auto's wisten niet wat te doen, stoppen of doorrijden!

Hij moest lachen en ging verder. Onze luitenant was een ferme goede gast. We hadden hem graag."

Pas op 13 augustus werden de anciens uit Engeland gedemobiliseerd. Zij hadden er minstens 2 harde jaren opzitten.

Kris Michiels
uniformen/uitrusting KLM-MRA
Met medewerking van
Kol. B.D. John Verhagen